

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 สาเหตุของการกัดเซาะแนวชายฝั่งที่จำแนกตามธรรมชาติ

2.1.1 การเพิ่มขึ้นของระดับน้ำทะเล

การเพิ่มขึ้นของระดับน้ำทะเลเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นอย่างช้าๆ และอาศัยระยะเวลาที่ยาวนาน การเปลี่ยนแปลงของระดับน้ำทะเลเนื่องจากน้ำทะเลที่มีระดับสูงขึ้นนั้น ทำให้แนวชายฝั่งถอยเข้าไปในแผ่นดิน ส่วนของชายฝั่งจะถูกน้ำทะเลท่วมนั้นจะเกิดการปรับตัวเกิดขึ้น ซึ่งทำให้โครงร่างชายฝั่งเปลี่ยนไปจากเดิม

2.1.2 การแปรผันของปริมาณตะกอนจากแผ่นดิน

การเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศอากาศของโลก เป็นสาเหตุทำให้เกิดความแห้งแล้งในบางพื้นที่ซึ่งส่งผลให้ตะกอนที่ถูกชะล้างจากแผ่นดินสู่ม่าน้ำไปยังชายฝั่งมีปริมาณน้อยลง ซึ่งทำให้ชายฝั่งบริเวณปากแม่น้ำเกิดการกัดเซาะขึ้น เพราะปกติแล้วตะกอนจากแม่น้ำจะเข้ามาเสริมตะกอนที่สูญเสียไปในทะเลเนื่องจากกระบวนการต่างๆบริเวณปากแม่น้ำ ทำให้ชายฝั่งไม่เกิดการกัดเซาะ แต่เมื่อปริมาณตะกอนจากแผ่นดินน้อยลงทำให้ชายฝั่งสูญเสียตะกอนมากกว่าได้รับ ทำให้ชายฝั่งเกิดการกัดเซาะเกิดขึ้น

2.1.3 คลื่น

คลื่นที่เคลื่อนที่จากทะเลลึกเข้ามาในบริเวณชายฝั่งซึ่งต้นกำเนิดคลื่นนั้นจะเกิดการหักเหขึ้นเนื่องจากลักษณะพื้นทะเลและความลึกของน้ำทะเลที่เปลี่ยนไป ในบางบริเวณคลื่นเกิดการหักเหมารวมกันทำให้บริเวณนั้นมีคลื่นสูงและแรงกว่าปกติ เช่นบริเวณแหลมชายฝั่ง แต่ในบางบริเวณคลื่นจะหักเหออกจากกันทำให้ความแรงของคลื่นน้อยกว่าปกติเช่นในบริเวณอ่าว ซึ่งความแรงของคลื่นจะเป็นตัวหนึ่งที่บอกความรุนแรงของการกัดเซาะ ถ้าบริเวณใดมีคลื่นแรงก็จะเกิดการกัดเซาะที่รุนแรง แต่ถ้าบริเวณใดคลื่นไม่แรงการกัดเซาะก็จะลดลง เพราะพลังงานของคลื่นที่

ต่างกัน เมื่อคลื่นซัดเข้าสู่ชายฝั่งพลังงานที่มากับคลื่นจะทำให้ชายฝั่งเกิดกัดเซาะขึ้น เพราะทรายบริเวณชายฝั่งจะถูกกัดเซาะและถูกขนส่งไปยังบริเวณอื่นของชายฝั่ง เช่น นอกฝั่ง ทำให้บริเวณชายฝั่งนั้นการสูญเสียทรายไป

2.1.4 คลื่นพายุ

คลื่นทะเลที่มีความสูงชันและรุนแรงอันเกิดจากพายุ เมื่อเคลื่อนที่เข้ามาในบริเวณชายฝั่งจะเป็นตัวการทำให้ชายฝั่งเกิดการกัดเซาะอย่างรุนแรงและรวดเร็ว เนื่องจากคลื่นพายุนั้นมี พลังงานมาก เมื่อซัดเข้าสู่ชายฝั่งจะทำให้ชายฝั่งเกิดการพังทลายอย่างรวดเร็ว หลังจากนั้นน้ำทะเลจำนวนมากที่ถูกคลื่นพายุที่ซัดขึ้นไปกองบนชายฝั่งก็ไหลกลับคืนสู่ทะเล พร้อมทั้งพาทรายจำนวนมากที่พังทลายไหลกลับลงไปด้วย ทำให้ชายฝั่งสูญเสียทรายจำนวนมาก ชายฝั่งจึงเกิดการกัดเซาะอย่างรุนแรง

2.1.5 ลมทะเล

ลมทะเลที่มีกำลังแรงเมื่อพัดเข้าสู่ชายฝั่ง เป็นสาเหตุที่ทำให้ชายฝั่งเกิดการกัดเซาะได้เช่นกัน คือเมื่อลมทะเลพัดเข้าปะทะกับชายฝั่งก็พัดเอาทรายบนชายหาดไปกองรวมกันยังบริเวณหลังชายหาดเกิดเป็นเนินทราย ทำให้ชายหาดเกิดการกัดเซาะขึ้น

2.1.6 การขนส่งตะกอนตามแนวชายฝั่ง

กระแสน้ำตามแนวชายฝั่ง (longshore current) เป็นกระแสน้ำนี้เกิดจากคลื่นหัวแตกที่เคลื่อนที่เข้ามาสู่ชายฝั่ง กระแสน้ำนี้จะเคลื่อนที่ขนานกับแนวชายฝั่ง ซึ่งทำให้เกิดการขนส่งตะกอนทรายตามแนวชายฝั่งขึ้น การขนส่งตะกอนตามแนวชายฝั่งนี้สามารถทำให้เกิดการกัดเซาะในบริเวณชายฝั่งขึ้นได้ ถ้าตะกอนทรายในบริเวณชายฝั่งใดถูกขนส่งออกไปมากกว่าตะกอนทรายที่ได้รับ

2.1.7 น้ำขึ้นน้ำลง

น้ำขึ้นน้ำลงเป็นปัจจัยหนึ่งที่สามารถทำให้เกิดการกัดเซาะของชายหาดได้ โดยพบว่าในช่วงน้ำลงจะทำให้เกิดการกัดเซาะขึ้น แต่ทั้งนี้ต้องอาศัยกระบวนการอื่นในบริเวณชายฝั่งร่วมด้วยคือคลื่นและระดับน้ำในชายหาด ในช่วงเวลาน้ำขึ้นเมื่อคลื่นที่พัดเข้าหาชายหาดจะนำน้ำทะเลไปกองบนชายหาด ต่อจากนั้นน้ำทะเลที่กองบนหาดจะไหลกลับสู่ทะเล แต่จะไม่ไหลกลับด้วยความแรงมากนัก เนื่องจากน้ำทะเลส่วนหนึ่งจะซึมลงไปใชายหาดทำให้ปริมาณน้ำทะเลที่ไหลกลับลดลง แต่ในขณะที่น้ำลงนั้นน้ำทะเลที่ไหลกลับสู่ทะเลจะไหลกลับด้วยความแรงที่มากกว่าปกติ เนื่องจากปริมาณน้ำทะเลที่ไหลกลับมีมาก ทั้งนี้เป็นเพราะในช่วงเวลาที่น้ำลงนั้น น้ำทะเลที่ถูกคลื่นพัดไปกองบนชายหาดจะซึมลงไปใชายหาดได้น้อย เนื่องจากระดับน้ำในหาดมีมาก และขณะที่น้ำลง ระดับน้ำทะเลจะลดลงเร็วกว่าระดับน้ำในชายหาดทำให้ระดับน้ำในชายหาดสูงกว่าระดับน้ำทะเล ระดับน้ำในชายหาดที่สูงกว่านี้ทำให้มีน้ำจะซึมออกมาจากชายหาด น้ำที่ซึมออกมาจากชายหาดเมื่อรวมกับน้ำทะเลที่คลื่นพัดมาจะทำให้ปริมาณน้ำทะเลที่ไหลกลับสู่ทะเลมีมาก และไหลกลับสู่ทะเลจะไหลด้วยความแรง น้ำทะเลที่ไหลกลับสู่ทะเลด้วยความแรงนี้เองจะนำทรายบริเวณชายหาดออกไปในทะเลได้มาก (Duncan, 1964) ทำให้ชายหาดเกิดการกัดเซาะขึ้น

2.2 สาเหตุของการเปลี่ยนแปลงแนวชายฝั่งที่เกิดจากสิ่งก่อสร้างทางวิศวกรรมในบริเวณชายฝั่ง

2.2.1 กำแพงกันคลื่น (Seawalls)

เป็นสิ่งก่อสร้างที่สร้างขึ้นขนานกับชายฝั่ง เพื่อป้องกันการพังทลายชายฝั่ง แต่แทนที่จะป้องกันการกัดเซาะได้ กลับเพิ่มการกัดเซาะให้มากกว่าเดิม เพราะคลื่นที่พัดเข้าสู่ฝั่งนั้นพลังงานที่มากับคลื่นจะกระทบกับกำแพงกันคลื่นอย่างรุนแรง แทนที่พลังงานที่มากับคลื่นจะค่อยๆสลายตัวเมื่อคลื่นที่เข้าสู่ชายหาดตามธรรมชาติ คลื่นที่กระทบกับกำแพงกันคลื่นด้วยความรุนแรงจะทำให้ชายฝั่งด้านหน้าของกำแพงกันคลื่นเกิดการพังทลาย และเมื่อคลื่นเหล่านั้นเคลื่อนที่กลับสู่ทะเลจะพาทรายด้านหน้าของกำแพงกันคลื่นที่เกิดการพังทลายไปด้วย ซึ่งจะทำให้เกิดการกัดเซาะของชายฝั่งขึ้น

2.2.2 Groins

เป็นสิ่งก่อสร้างมีลักษณะเป็นกำแพง ทำด้วยหิน ไม้ หรือคอนกรีต ซึ่งจะสร้างยื่นออกไปในทะเล Groins จะขวางกั้นการขนส่งตะกอนตามแนวชายฝั่ง (longshore sediment transport) ทำให้เกิดการงอกของชายฝั่ง ในด้านตามน้ำ (down-drift) เพราะตะกอนที่เคลื่อนที่ตามแนวชายฝั่งจะถูก Groins ขวางกั้น เมื่อตะกอนมีรวมกันมากๆ จะเกิดการตกตะกอน และในที่สุดจึงทับถมกันเป็นชายหาดขึ้นใหม่ ส่วนด้านต้นน้ำ (up-drift) จะเกิดการกัดเซาะของชายฝั่งขึ้น เนื่องจากมีแต่ตะกอนที่ออกไปไม่มีตะกอนเคลื่อนเข้ามาทดแทน เพราะถูก Groins ขวางกั้นไว้

2.2.3 Jetties

เป็นสิ่งก่อสร้างที่สร้างขึ้นขนานกับร่องน้ำทั้งสองข้าง เพื่อป้องกันตะกอนที่ขนส่งตามแนวชายฝั่งที่เคลื่อนไปทับถมในบริเวณร่องน้ำ ซึ่งทำให้อ่างน้ำเกิดการตื้นเขิน ร่องน้ำนี้อาจเป็นแม่น้ำหรือ ทางเข้าท่าเรือ แต่ Jetties นั้นก็มีผลทำให้แนวชายฝั่งเกิดการเปลี่ยนแปลง เนื่องจาก Jetties ไปขวางกั้นการขนส่งตะกอนตามแนวชายฝั่ง ทำให้เกิดการงอกของชายฝั่งในด้านตามน้ำ ส่วนด้านต้นน้ำจะเกิดการกัดเซาะของชายฝั่ง นอกจากนั้น Jetties ที่สร้างในบริเวณปากแม่น้ำอาจทำให้เกิดสันดอนบริเวณปากแม่น้ำขึ้นได้ เพราะตะกอนที่มาจากแม่น้ำเมื่อเคลื่อนที่ถึงบริเวณปากน้ำ ก็จะถูกกระทำด้วยแรงที่ค้ำขึ้นน้ำลง ทำให้ตะกอนเคลื่อนที่ช้าลงแล้วตกตะกอนเกิดเป็นสันดอนในที่สุด

2.2.4 เขื่อนกันคลื่น (Breakwater)

เป็นสิ่งก่อสร้างที่สร้างขึ้นเพื่อป้องกันท่าเรือจากคลื่นที่ซัดเข้ามาอย่างรุนแรง โดยการวางตัวของเขื่อนกันคลื่นจะขึ้นอยู่กับทิศทางของคลื่นที่ทำอันตรายกับตัวท่าเรือเป็นสิ่งสำคัญ แต่เขื่อนกันคลื่นนั้น ก็ส่งผลกระทบต่อแนวชายฝั่งเหมือนกับสิ่งก่อสร้างในบริเวณชายฝั่งแบบอื่นๆ เนื่องจากเขื่อนกันคลื่นไปขวางกั้นการขนส่งตะกอนตามแนวชายฝั่ง โดยทำให้เกิดการงอกของชายฝั่งในด้านตามน้ำ และทำให้เกิดการกัดเซาะของชายฝั่งอย่างรุนแรงในด้านต้นน้ำ

2.3 ความสัมพันธ์ระหว่างการขนส่งของตะกอนแขวนลอยในบริเวณชายฝั่ง และการเปลี่ยนแปลงแนวชายฝั่ง

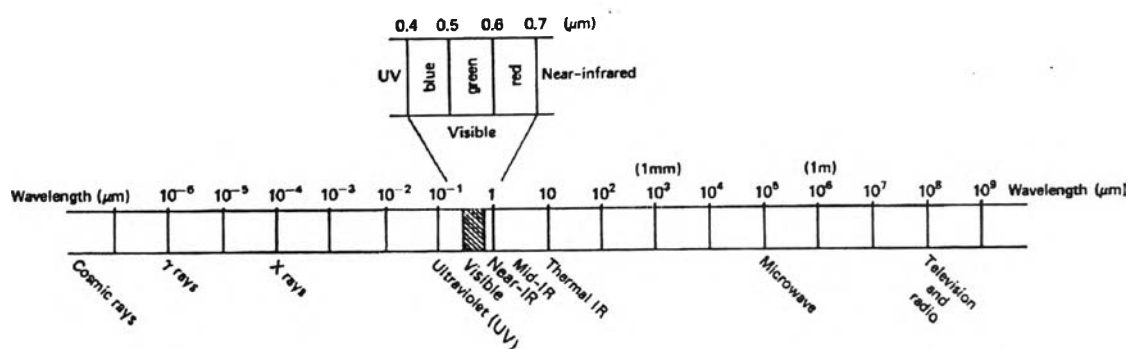
การขนส่งของตะกอนแขวนลอยที่เกิดขึ้นในบริเวณชายฝั่งนั้น มีความสำคัญต่อการเปลี่ยนแปลงลักษณะชายฝั่ง ซึ่งโดยทั่วไปการกระจายของตะกอนแขวนลอยขึ้นกับระบบการขนส่งตะกอนในบริเวณชายฝั่งซึ่งอยู่ภายใต้อิทธิพลของกระแสน้ำในบริเวณชายฝั่ง โดยทิศทางการไหลของกระแสน้ำในบริเวณชายฝั่งในแต่ละแห่งก็จะต่างกัน บางแห่งอาจมีทิศเดียว บางแห่งอาจมีสองทิศ แต่ในแต่ละบริเวณของชายฝั่งจะมีทิศการไหลของกระแสน้ำสุทธิอยู่ ซึ่งทิศทางของกระแสน้ำชายฝั่งสุทธินี้มีผลสำคัญต่อลักษณะชายฝั่งในบริเวณดังกล่าว (Davies, 1980)

เมื่อกระแสน้ำบริเวณชายฝั่งไหลไปทิศใดทิศหนึ่ง ในฤดูใดฤดูหนึ่ง ชายฝั่งในบริเวณที่กระแสน้ำชายฝั่งไหลมาจะขนส่งทรายในบริเวณนั้นมาด้วย ทำให้ชายฝั่งในบริเวณดังกล่าวเกิดการกัดเซาะขึ้น ส่วนในชายฝั่งที่กระแสน้ำชายฝั่งไหลไป กระแสน้ำชายฝั่งก็จะนำทรายดังกล่าวไปทับถม ทำให้ชายฝั่งในบริเวณนั้นเกิดการงอกขึ้น สลับสับเปลี่ยนไปในแต่ละฤดู ซึ่งทำให้ลักษณะแนวชายฝั่งก็จะเปลี่ยนไปในแต่ละฤดูเช่นกัน แต่กระนั้นลักษณะแนวชายฝั่งทะเลก็อยู่ในสมดุล คือในแต่ละบริเวณของชายฝั่งทะเลมีทั้งการกัดเซาะและการทับถม สลับกันไปตลอดเวลา จนกระทั่งมีการก่อสร้างเกิดขึ้นในบริเวณชายฝั่งตัวอย่างเช่น การสร้างท่าเรือและพื้นที่อุตสาหกรรมด้วยการถมทะเลยื่นออกไปในทะเลนั้นจะทำให้รูปแบบของกระแสน้ำบริเวณชายฝั่งเปลี่ยนไป ก็จะทำให้การขนส่งตะกอนในบริเวณชายฝั่งที่มีอยู่เดิมเปลี่ยนแปลงไปด้วย ซึ่งมีผลต่อลักษณะของแนวชายฝั่งตามมา สิ่งก่อสร้างเหล่านี้จะขวางกั้นการขนส่งตะกอนในบริเวณชายฝั่ง ทำให้ด้านตามน้ำ (down-drift) ซึ่งเป็นด้านหนึ่งของท่าเรือเกิดการงอกอย่างรวดเร็ว ส่วนอีกด้านหนึ่งของท่าเรือที่เป็นด้านต้นน้ำ (up-drift) เกิดการกัดเซาะของชายฝั่งเกิดขึ้น เนื่องจากสมดุลของตะกอนที่เข้าออกบริเวณนั้นเสียไป ชายฝั่งในบางบริเวณก็จะเกิดการงอกอย่างถาวร ส่วนในบางบริเวณก็จะเกิดการกัดเซาะอย่างถาวร

2.4 หลักการและทฤษฎีการสำรวจระยะไกลด้วยดาวเทียม

การสำรวจระยะไกล หรือ รีโมทเซนซิง (remote sensing) เป็นวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแขนงหนึ่งที่ใช้ในการ จำแนก บ่งบอก หรือวิเคราะห์คุณลักษณะของวัตถุต่างๆ โดยปราศจากการสัมผัสกับวัตถุโดยตรง (คณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ, 2540)

พลังงานคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้าที่สะท้อน หรือแผ่ออกจากวัตถุมักจะเป็นต้นกำเนิดของข้อมูล ที่สำรวจจากระยะไกล อย่างไรก็ตามก็ตีตัวกลางอื่นๆเช่น ความโน้มถ่วงหรือสนามแม่เหล็ก ก็อาจนำมาใช้ในการสำรวจระยะไกลได้เช่นกัน โดยการสำรวจจากระยะไกลจากดาวเทียมที่อาศัยการแผ่พลังงานคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้าจากวัตถุนั้น อาศัยคุณสมบัติที่ว่าเมื่อวัตถุใดมีอุณหภูมิสูงกว่า 0 องศาสัมบูรณ์จะมีคุณสมบัติในการแผ่รังสีออกมาของคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้าที่มีความยาวคลื่นต่างๆ กัน รูป 2.1 แสดงแถบพลังงานคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า (electromagnetic spectrum)



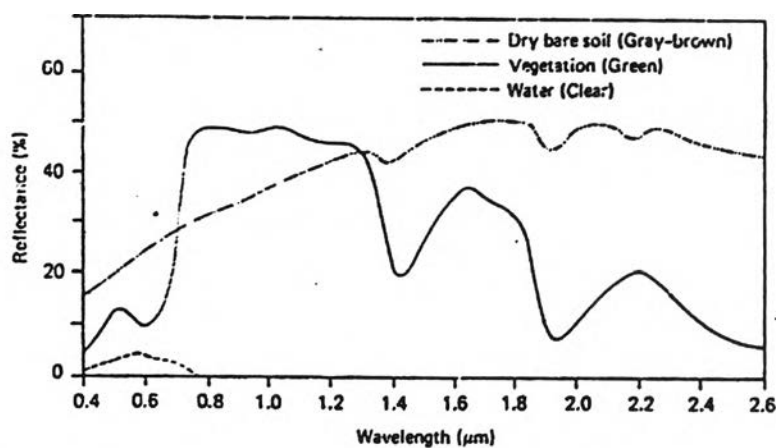
รูป 2.1 แถบพลังงานคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า (ที่มา : Lillesand และ Kiefer, 1979)

การแผ่รังสีของวัตถุต่างๆ ที่อุณหภูมิต่างๆ จะอยู่ในลักษณะของแถบคลื่น(spectrum) ประกอบด้วย ความยาวคลื่นหลายๆ ความยาวคลื่นมารวมกัน แต่จะมีความยาวคลื่นสูงสุดอยู่ที่ความยาวคลื่นใดความยาวคลื่นหนึ่ง (λ_{max}) โดย λ_{max} นี้ขึ้นกับอุณหภูมิของวัตถุ ที่อุณหภูมิสูง ค่าของ λ_{max} จะมีค่าต่ำ ที่อุณหภูมิต่ำ ค่าของ λ_{max} จะมีค่าสูง การศึกษาข้อมูลการสำรวจระยะไกลที่อาศัยพลังงานคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้าที่มีในธรรมชาติ เช่น ดวงอาทิตย์ นั้นเรียกว่า Passive remote sensing แต่ถ้าอุปกรณ์รับสัญญาณเป็นตัวผลิตพลังงานออกมาเองแล้วทำการรับสัญญาณที่สะท้อนกลับจากวัตถุ อีกทีหนึ่ง เรียกว่า Active remote sensing

การศึกษาข้อมูลระยะไกล มีหลักการสำคัญคือพลังงาน ซึ่งในกรณีที่เป็น Passive remote sensing ต้นกำเนิดคือดวงอาทิตย์แผ่พลังงานคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้าออกมาผ่านชั้นบรรยากาศ ซึ่งทำให้มีการสูญเสียพลังงานไปบางส่วน เนื่องจากเกิดปฏิกิริยาระหว่างคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้ากับบรรยากาศ เมื่อพลังงานคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้าตกกระทบวัตถุบนผิวโลก จะเกิดปฏิกิริยาระหว่างวัตถุบนผิวโลกกับพลังงานคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า บางส่วนของพลังงานคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้าจะสะท้อนกลับสู่อวกาศ ในขณะที่บางส่วนถูกดูดกลืนโดยวัตถุบนผิวโลก และบางส่วนที่เหลือจากการดูดกลืน

ก็ถูกส่งผ่านไปยังระดับที่ลึกกว่า พลังงานคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้าที่สะท้อนกลับสู่บรรยากาศจะเข้าสู่อุปกรณ์รับสัญญาณ ดังนั้นพลังงานที่วัดได้โดยอุปกรณ์รับสัญญาณ อาจประกอบด้วยพลังงานที่สะท้อนจากวัตถุปฏิกริยากับชั้นบรรยากาศ และพลังงานที่สะท้อนจากก้อนเมฆ ค่าที่วัดได้ขึ้นอยู่กับสภาวะในชั้นบรรยากาศ มุมของดวงอาทิตย์ มุมของอุปกรณ์รับสัญญาณ และคุณสมบัติในการสะท้อน การดูดกลืน และการส่งผ่านของวัตถุ

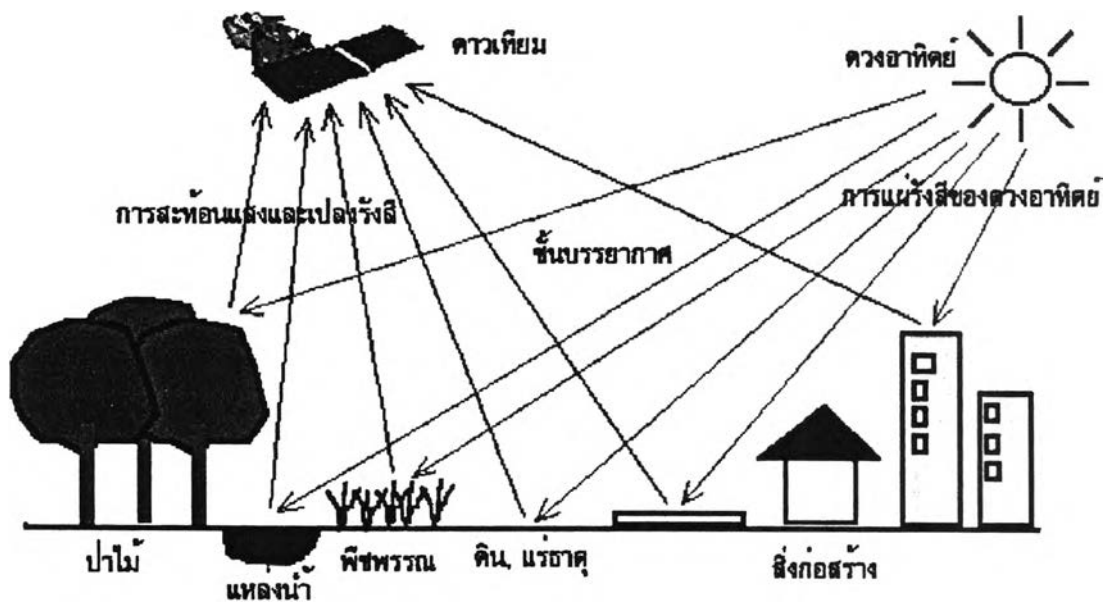
การสะท้อน ณ ความยาวคลื่นต่างๆ ของวัตถุใด วัตถุหนึ่ง มีลักษณะเฉพาะตัวที่เรียกว่า spectrum signature วัตถุต่างชนิดกันจะมี spectrum signature ต่างกัน เมื่อนำค่าสะท้อนแสงในช่วงคลื่นต่างๆ มาพล็อตจะได้กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่าง ค่าการสะท้อนกับความยาวคลื่น (spectral reflectance curve) ดังตัวอย่างในรูป 2.2 แสดงค่า spectral signature ของพืชสีเขียว ดินที่โล่ง-แห้ง และน้ำใส หลักการของ spectral signature นี้เมื่อได้ ข้อมูลจากการสะท้อนของวัตถุบนผิวโลกมา และนำมาเทียบเคียงกับ signature ต้นแบบของ สิ่งที่ทราบ เช่น จากการศึกษาในห้องปฏิบัติการ หรือภาคสนาม ทำให้ทราบวัตถุนั้นคือสิ่งใด



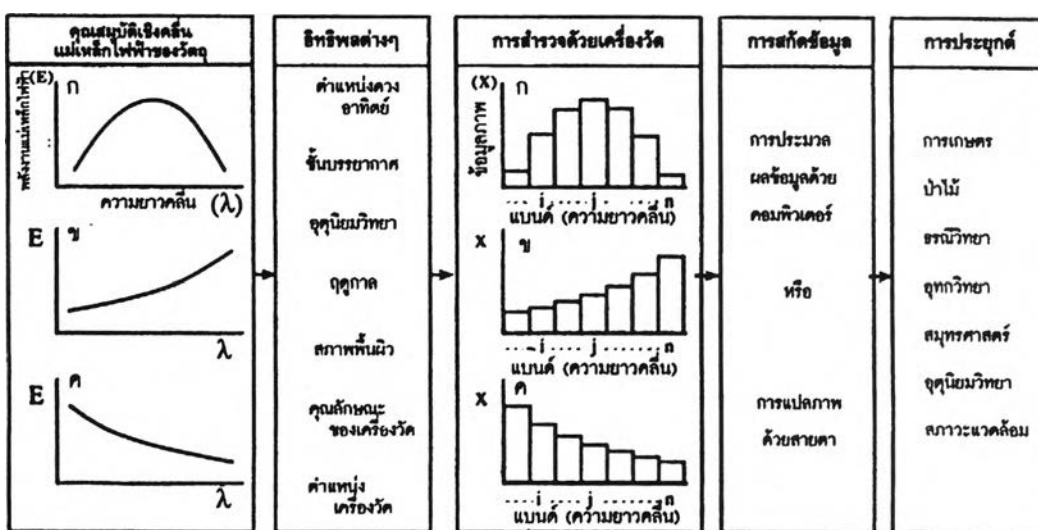
รูป 2.2 ค่าการสะท้อนแสงของพืช , น้ำ และดิน (ที่มา : Lillesand และ Kiefer, 1979)

โดยเครื่องมือที่นำมาใช้ในการวัดค่าพลังงานแม่เหล็กไฟฟ้าที่สะท้อนหรือแผ่ออกจากวัตถุ เรียกว่า เครื่องวัดจากระยะไกล (remote sensor) หรือ เครื่องวัด (sensor) ตัวอย่างเช่น กล้องถ่ายรูป หรือ เครื่องกวาดภาพ(scanner) ยานพาหนะที่ใช้ติดตั้งเครื่องวัด เรียกว่า ยานสำรวจ(platform) ได้แก่ เครื่องบินหรือดาวเทียม

หลักการนี้แสดงในรูป 2.3 และ 2.4 แสดงขั้นตอนในการสำรวจระยะไกล โดยยกตัวอย่างวัตถุ 3 ประเภท ที่ตรวจวัดโดยใช้เครื่องวัดที่ใช้ช่วงคลื่นที่ให้คุณลักษณะทางพลังงานคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้าที่แตกต่างกัน ตลอดจนอิทธิพลต่างๆที่มีต่อสัญญาณคลื่น ข้อมูลที่ได้จากการสำรวจระยะไกลเหล่านี้ จะผ่านการวิเคราะห์แบบอัตโนมัติโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ หรือ การแปลด้วยตาแล้วจึงนำไปประยุกต์ ในด้านการเกษตร การใช้ที่ดิน ป่าไม้ ธรณีวิทยา อุทกวิทยา สมุทรศาสตร์ อุตุนิยมวิทยา และสภาพแวดล้อม ฯลฯ



รูป 2.3 การเก็บข้อมูลโดยการสำรวจระยะไกล



รูป 2.4 ขั้นตอนการสำรวจจากระยะไกล (ที่มา : คณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ, 2540)

2.5 การประยุกต์ใช้ข้อมูลดาวเทียมดาวเทียม Landsat ในการศึกษาตะกอนแขวนลอยในบริเวณชายฝั่งทะเล

การศึกษาคุณภาพแหล่งน้ำใดๆไม่สามารถศึกษาด้วยดาวเทียมได้ทุกพารามิเตอร์ เนื่องจากเป็นการศึกษาโดยใช้โทรสัมผัส ซึ่งพารามิเตอร์นั้นๆ ต้องมีการแสดงผลโดยที่เครื่องของดาวเทียมสามารถรับได้ ตัวอย่าง เช่น สี, ความขุ่น, ความขรุขระของผิวน้ำ เป็นต้น ดังนั้นสิ่งที่ก่อให้เกิดสี เช่น คลอโรฟิลล์ สารอินทรีย์ หรือ สิ่งที่ทำให้เกิดความขุ่น เช่น ตะกอนแขวนลอย จึงสามารถที่จะศึกษาด้วยการสำรวจข้อมูลจากระยะไกลได้ (ลดาวัลย์ อินทปาศัย, 2533) ดาวเทียม Landsat ถูกสร้างขึ้นมาเพื่อใช้ประโยชน์ทางด้านการศึกษาทรัพยากรแผ่นดิน แต่มีการศึกษาทางด้านชายฝั่ง เช่นการหาความสัมพันธ์ระหว่างค่าการสะท้อนแสงของ Landsat กับค่าความเข้มข้นของตะกอนแขวนลอย และคลอโรฟิลล์ ได้มีการศึกษากันแพร่หลายพอสมควร การหาค่าสหสัมพันธ์ (correlation) ทำได้โดยการทำ sea truth ซึ่งหมายถึงการวัดพารามิเตอร์ต่างๆ ตามวิธีมาตรฐานทางสมุทรศาสตร์ โดยออกปฏิบัติการในภาคสนาม เพื่อนำมาตรวจสอบกับข้อมูลที่ได้รับจากการสำรวจระยะไกล จากประสบการณ์ที่ผ่านมาได้แสดงให้เห็นว่าพารามิเตอร์พื้นฐานที่ทำการตรวจสอบได้ด้วยการสำรวจจากระยะไกล ได้แก่ คลอโรฟิลล์ ตะกอนแขวนลอยสารอินทรีย์ (yellow substance) อุณหภูมิ และสีของน้ำทะเล มีนักวิจัยหลายท่านที่ได้ทำการศึกษาและหาความสัมพันธ์เพื่อสามารถทราบค่าในเชิงปริมาณ (calibration) ของตะกอนแขวนลอย และคลอโรฟิลล์ จากข้อมูลดาวเทียม

2.6 การประยุกต์ใช้ข้อมูลดาวเทียมในการศึกษาการเปลี่ยนแปลงแนวชายฝั่งทะเล

การศึกษาการเปลี่ยนแปลงของแนวชายฝั่งทะเล โดยใช้เทคนิคการสำรวจข้อมูลในระยะไกลนั้น พบว่ามีข้อดีหลายประการกว่าวิธีการอื่น โดยทำให้ได้ข้อมูลในการติดตามหลายระดับซึ่งทำให้สามารถมองเห็นการเปลี่ยนแปลงของแนวชายฝั่งทะเล และทำการศึกษสาเหตุของการกัดเซาะทำลาย รวมถึงติดตามลักษณะของชายฝั่งทะเลที่เกิดการเปลี่ยนแปลงได้เป็นอย่างดี (Rao, Nair and Raju, 1985) โดยการวัดการเปลี่ยนแปลงของแนวชายฝั่งทะเล ในบริเวณใดบริเวณหนึ่ง ทำได้โดยการเปรียบเทียบข้อมูลดาวเทียมในช่วงเวลาที่ต่างกันโดยดูการเปลี่ยนแปลงของค่าการสะท้อนแสงในบริเวณนั้น ถ้าในบริเวณใดมีค่าการสะท้อนแสงมากขึ้นแสดงว่าในบริเวณนั้นมีการงอกของชายฝั่งทะเลเกิดขึ้น แต่ถ้าบริเวณใดมีค่าการสะท้อนแสงลดลงแสดงว่าในบริเวณนั้นมีการกัดเซาะของชายฝั่งทะเลเกิดขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากคุณสมบัติของน้ำและทรายที่มีความต่างกัน

โดยนำมีคุณสมบัติการสะท้อนแสงน้อยกว่าทราย (El-Reay et al, 1999) ซึ่งวิธีการเปรียบเทียบ ข้อมูลดาวเทียมดังกล่าว ทำให้เราสามารถศึกษาการเปลี่ยนแปลงของชายฝั่งทะเลจากอดีตถึง ปัจจุบัน ดังนั้นในการศึกษาการเปลี่ยนแปลงแนวชายฝั่งทะเลครั้งนี้จึงเลือกวิธีดังกล่าวมาใช้

2.7 ดาวเทียม LANDSAT

ดาวเทียม Landsat เป็นดาวเทียมที่ใช้ในการสำรวจทรัพยากร ซึ่งเป็นขององค์การบริหาร การบินและอวกาศแห่งชาติสหรัฐอเมริกา(National Aeronautics and Space Administration, NASA) ปัจจุบันโครงการดาวเทียม Landsat นี้ได้เปลี่ยนความรับผิดชอบจากองค์การ NASA ไป ขึ้นกับองค์การ NOAA (Nation Oceanographic and Atmospheric Administration) ดาวเทียม Landsat เป็นดาวเทียมที่มีการโคจรแบบ polar orbit คือ การโคจรรอบโลกในแนว เหนือ-ใต้ เป็นวงผ่านขั้วโลกใช้เวลาในการกลับมาที่เดิมทุก 18 วัน สำหรับ Landsat 1,2 และ 3 และ 16 วัน สำหรับ Landsat 4 และ 5 มีความสมำเสมอในการกลับมาถ่ายภาพ ณ จุดเดิมด้วย ความคลาดเคลื่อนไม่เกิน 37 กิโลเมตร (Lillesand และ Kiefer, 1979)

สำหรับเครื่องรับสัญญาณบนดาวเทียม Landsat มี 3 ระบบ คือ

- 1) ระบบ RBV (Return Beam Vidicon) camera
- 2) ระบบการกวาดหลายช่วงคลื่น (Multispectral Scanner , MSS)
- 3) ระบบ TM (Thematic Mapper)

ปัจจุบันบนดาวเทียม Landsat 4 และ 5 (รูป 2.5) มีเครื่องรับสัญญาณระบบ TM ซึ่งเป็น เครื่องรับสัญญาณที่นิยมใช้ในการศึกษา ระบบ TM เป็นระบบที่มีเครื่องวัดระดับการแผ่รังสี (radiance level) จากพื้นผิวโลก แบ่งเป็นช่วงคลื่น (band) ทั้งหมด 7 ช่วงคลื่น (ตาราง 2.1) ระบบ TM นี้ ได้รับการปรับปรุงมาจากระบบ MSS โดยเพิ่มความสามารถในการบันทึกระดับการ แผ่รังสีในแต่ละช่วงคลื่นขึ้น และมีช่วงคลื่นแคบลง ทำให้มีความสามารถในการแยกแยะวัตถุ ต่างๆ ดีขึ้น นอกจากนี้ยังได้รวมช่วงคลื่นอินฟราเรดความร้อนไว้ด้วย เพื่อสำรวจอุณหภูมิพื้นผิว ต่างๆ มีรายละเอียดของภาพ (resolution) 30 เมตร (ยกเว้นแบนด์ 6 120 เมตร) ทำให้สามารถ แยกรายละเอียดบนพื้นผิวโลกได้เล็กที่สุดประมาณ 30 x 30 ตารางเมตร (pixel size)

สำหรับการศึกษาค้างนี้เป็นข้อมูลจากเครื่องรับระบบ TM ซึ่งติดตั้งอยู่บน Landsat 4 และ 5 มีวงโคจรสูงจากผิวโลกเป็นระยะทาง 705 กิโลเมตร วงโคจรแต่ละดาวเทียมเป็น "path" และลำดับภาพที่ถ่ายในแต่ละ path และ "row" โดยแต่ละเฟรมจะมีการซ้อนเหลื่อมกันด้านข้างประมาณ 7.6 % ที่เส้นศูนย์สูตร และเพิ่มขึ้นเมื่อโคจรเข้าสู่ขั้วโลกทั้ง 2 ด้าน ทั้งนี้เนื่องจากความกว้างของแนวที่ดาวเทียมบันทึกข้อมูลเท่ากับ 185 กิโลเมตรคงที่ตลอดแนวโคจร (ลดาวัลย์ อินทปาชัย, 2533)



รูป 2.5 ดาวเทียม Landsat 4 และ 5 (ที่มา : คณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ , 2540)

การใช้ดาวเทียม Landsat ในการศึกษาข้อมูลจากระยะไกลมีความสำคัญและให้ประโยชน์อย่างกว้างขวางหลายอย่าง (ตาราง 2.2) ทั้งในทางสมุทรศาสตร์ รวมถึงการศึกษาทางด้านชายฝั่งด้วย (รายละเอียดของคุณสมบัติของดาวเทียม Landsat แสดงในภาคผนวก ก)

ตาราง 2.1 ช่วงคลื่นของระบบ TM บนดาวเทียม Landsat

แบนด์	ช่วงคลื่น(μm)	สนามมุมมอง ณ ขณะนั้น	คุณสมบัติและการประยุกต์ใช้
1	น้ำเงิน (0.45-0.52)	30 เมตร	ผ่านทะลุผิวน้ำได้ดีซึ่งเป็นประโยชน์ในการทำแผนที่ชายฝั่ง ศึกษาคุณภาพน้ำชายฝั่ง
2	เขียว (0.52-0.60)	30 เมตร	สะท้อนสีเขียวมีประโยชน์ในการประเมินความแข็งแรงของพืช และตรวจสอบหาปริมาณคลอโรฟิลล์
3	แดง (0.63-0.69)	30 เมตร	ดูดกลืนสีเขียวอย่างมาก ใช้สำหรับแยกชนิดพืชพรรณ
4	อินฟราเรดใกล้ (0.76-0.90)	30 เมตร	แยกน้ำและแผ่นดินได้ ชัดเจนมีประโยชน์ในการกำหนดชีวมวลและจำแนกแหล่งน้ำ
5	อินฟราเรดคลื่นสั้น (1.55-1.75)	30 เมตร	แยกความชื้นได้ดี สามารถให้รายละเอียดปริมาณความชื้นของพืชพรรณ และความชื้นดิน และแยกความแตกต่างระหว่างหิมะกับเมฆ
6	อินฟราเรดความร้อน (10.40-12.50)	120 เมตร	แยกความชื้นดินและพืชพรรณ ดูอุณหภูมิผิวน้ำทะเล
7	อินฟราเรดกลาง (2.08-2.35)	30 เมตร	แยกลักษณะแตกต่างทางธรณีวิทยาได้ดี

ตาราง 2.2 ตัวอย่างการใช้ข้อมูลดาวเทียม Landsat TM
(ที่มา EOSAT.cite in Rajan, 1991)

การรวมแบนด์(Band Combinations) (R,G,B)	การประยุกต์ใช้
3,2,1	สามารถใช้ศึกษาในบริเวณน้ำตื้นและดูความขุ่นของน้ำ
4,5,3	แสดงรอยต่อระหว่างน้ำและแผ่นดินได้ดี ดูชนิดและความอุดมสมบูรณ์ของพืชพรรณ และแสดงให้เห็นดินที่มีความชื้นต่างกัน
4,3,2	สีแดงที่ปรากฏจะแสดงถึงปริมาณคลอโรฟิลล์ในใบของพืชพรรณ ฉะนั้นจึงใช้โทนของสีแดงเพื่อดูสุขภาพของพืชพรรณ และใช้สีน้ำเงินเพื่อแสดงความหนาแน่นของชุมชน
7,4,2	สีเขียวที่ปรากฏจะแสดงพืชพรรณ และโทนของสีเขียวแสดงปริมาณน้ำในพืชพรรณ

2.8 การศึกษาตะกอนแขวนลอยโดยใช้ดาวเทียม Landsat ในอดีต

Klemas (1973) ได้ศึกษาตะกอนแขวนลอยเพื่อใช้ติดตาม (natural tracer) การไหลเวียนของกระแสน้ำ โดยใช้ ดาวเทียม ERTS - 1 (Landsat - 1(MSS)) พบว่าข้อมูลใน แบนด์ 5 ความยาวคลื่น 0.6 – 0.7 ไมโครเมตร ให้ผลดีที่สุดในการแสดงความแตกต่าง(contrast) ของตะกอนแขวนลอย

Welby (1978) ได้วิเคราะห์ภาพถ่ายดาวเทียม Landsat ในช่วงเวลา 5 ปี ที่แสดงให้เห็นถึงการเคลื่อนที่ของตะกอนแขวนลอย โดยพบว่ารูปแบบการเคลื่อนตัวของน้ำในบริเวณ Croatan และ Pamlic ในรัฐ Carolina เหนือมีความสัมพันธ์กับรูปแบบการกัดกร่อนผุพังของพื้นโลกและชายฝั่งทะเลบริเวณนั้น

Robinson and Srisaengthong (1981) ใช้ภาพจาก Landsat MSS ทำการศึกษาเอสทูรีและบริเวณชายฝั่งของ Solent โดยหาความสัมพันธ์ระหว่างความเข้มข้นของตะกอนแขวนลอยที่ได้จากการทำ sea truth และค่าสะท้อนแสงจากภาพ Landsat MSS พบว่ามีความสอดคล้องกัน ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความสามารถในการใช้ Landsat MSS ในการทำนายความเข้มข้นของตะกอนแขวนลอยจากภาพได้

Delu and Shuren (1989) ได้ทำการศึกษาการแพร่กระจายของตะกอนแขวนลอยบริเวณปากแม่น้ำ Mingjiang โดยใช้ข้อมูลจาก Landsat MSS และ TM ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1975 ถึง 1987 และได้สร้างสมการแสดงความสัมพันธ์ระหว่างค่าการสะท้อนแสงของ MSS และ TM band 3 กับความเข้มข้นของตะกอนแขวนลอยที่ได้จากการทำ Sea Truth โดยได้ความสัมพันธ์คือ

$$R(MSS\ 5) = 0.05058 + 0.0421 \log(S)$$

$$R(TM\ 3) = 0.506081 + 0.0812 \log(S)$$

ค่าความเข้มข้นของตะกอนแขวนลอยบริเวณปากแม่น้ำอยู่ในช่วง 51 – 186 มิลลิกรัมต่อลูกบาศก์เมตร นอกจากนี้ยังทราบรูปแบบการแพร่กระจายและการเคลื่อนตัวของตะกอนแขวนลอยด้วย

อัปสรสุตา ศิริพงศ์ (2522) ได้นำข้อมูลจากดาวเทียม Landsat ในมาใช้ในการศึกษาสิ่งแวดล้อมบริเวณพังงา รวมทั้งการศึกษารูปแบบการแพร่กระจายของตะกอนแขวนลอยใน

บริเวณผิวน้ำ พบว่ามีลำของตะกอนจากแม่น้ำไหลลงสู่อ่าวพังงา และอ่าวลึกตอนใน ทางทิศ ตะวันออกเฉียงใต้กระแสน้ำในแม่น้ำจะแรงกว่ากระแสน้ำเนื่องจากน้ำขึ้น และพบว่ากระแสน้ำเกิด จากลมมี 2 วงใหญ่ ทางด้านตะวันออก และตะวันตกของเกาะยาวน้อย และเกาะยาวใหญ่ ใน ทิศตามเข็มนาฬิกา วงทางด้านอ่าวลึกแรงกว่าด้านอ่าวพังงา และกระแสน้ำไหลจากอ่าวพังงา ผ่านช่องปากพระออกสู่ทะเลอันดามัน

จิรวรรณ อ.โบหยกวิจิตร (2525) ได้ทำการศึกษาตะกอนแขวนลอยบริเวณปากแม่น้ำ บางปะกง โดยใช้วิเคราะห์ข้อมูลจากดาวเทียม Landsat มาทำการวิเคราะห์ด้วยคอมพิวเตอร์ โดยเปรียบเทียบวิธี MLR (Maximum Likelihood Ratio) ซึ่งอาศัยค่าสถิติจากข้อมูลตัวอย่างนำมา ใช้คำนวณค่าเงื่อนไขความน่าจะเป็น เพื่อใช้ในการตัดสินใจจำแนกประเภทข้อมูลของแต่ละจุดภาพ กับวิธี DTA (Decision Tree Algorithm) ซึ่งทำได้โดยการหาค่าพิสัยของความเข้มข้น แต่ละ ชนิดของตะกอนแขวนลอยจากการเขียนตารางการตัดสินใจ (decision tree) จากนั้นกำหนดให้ ข้อมูลที่ตกอยู่ในพิสัยของตะกอนที่หาไว้แล้วนั้น เป็นข้อมูลประเภทนั้นๆ พบว่าการวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธี MLR ให้ความถูกต้องใกล้เคียงกับภูมิประเทศจริงมากกว่าวิธี DTA และจากการ วิเคราะห์ข้อมูลของพื้นที่เดียวกันในคนละเวลา ได้รับการยืนยันจากการวิเคราะห์ทั้งสองวิธีว่า การแพร่กระจายของตะกอนแขวนลอยบริเวณปากแม่น้ำบางปะกง มีทิศทางที่ขึ้นอยู่กับอิทธิพล ของลมประจำถิ่น

ลดาวัลย์ อินทปาชัย (2533) ได้ศึกษาตะกอนแขวนลอยและคลอโรฟิลล์ ในบริเวณ เอสตูรีของคลองหวาง จังหวัดระนอง ในระหว่างเดือนมีนาคม พ.ศ. 2531-มีนาคม พ.ศ. 2532 ได้ ศึกษาโดยใช้ข้อมูลดาวเทียม Landsat และเก็บตัวอย่างน้ำมาวิเคราะห์ เพื่อนำผลมาเปรียบเทียบ และหาความสัมพันธ์กัน พบว่าลักษณะการเปลี่ยนแปลงของตะกอนแขวนลอยเป็นไปตามฤดูกาล ซึ่งในช่วงฤดูฝนจะมีปริมาณตะกอนแขวนลอยมากกว่าฤดูแล้ง และจากข้อมูลดาวเทียมพบว่า ฤดูฝนปากคลองหวางจะได้รับอิทธิพลจากแม่น้ำกระบุรีและคลองระนอง ซึ่งมีการทำเหมืองแร่ บริเวณต้นคลอง ส่วนในฤดูแล้งคลองระนองจะมีผลต่อคลองหวาง รวมทั้งกระแสน้ำจากน้ำขึ้น น้ำลงก็มีผลต่อการกระจายของตะกอนแขวนลอยด้วย ปริมาณ คลอโรฟิลล์-เอ มีการกระจายที่ได้อิทธิพลจากป่าชายเลนในบริเวณคลองหวางเอง เนื่องจากได้รับธาตุอาหารที่มาจากป่าชายเลน

เมื่อนำข้อมูลดาวเทียมมาหาความสัมพันธ์กับปริมาณตะกอนแขวนลอย และ คลอโรฟิลล์-เอ พบว่าแบนด์3 มีความสัมพันธ์กับตะกอนแขวนลอย โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.87 ในขณะที่ความสัมพันธ์ของคลอโรฟิลล์กับข้อมูลดาวเทียมมีค่อนข้างต่ำ

Narasimhan (1984) ได้รับการศึกษาคุณภาพน้ำในบริเวณทะเลสาบสงขลา โดยใช้ ดาวเทียม Landsat ซึ่งเขาได้ใช้การวิเคราะห์ Mutiple linear regression ในการสร้างสมการความสัมพันธ์ระหว่างค่าการสะท้อนแสงกับพารามิเตอร์ของคุณภาพน้ำ และสามารถนำมาสร้างรูปแบบการแพร่กระจายของความชุ่มและความเค็มในทะเลสาบสงขลาได้

Kovantanakul (1986) ทำการศึกษาการแพร่กระจายของตะกอนแขวนลอยในบริเวณ อ่าวไทยตอนบน โดยใช้ข้อมูลจากดาวเทียม Landsat เช่นกัน ซึ่งได้ทำการศึกษาทั้งเชิงคุณภาพ และปริมาณ โดยการเน้นภาพโดยใช้กรรมวิธีทางคอมพิวเตอร์ เพื่อเน้นรูปแบบของตะกอนด้วย เทคนิคการเงื่อนไขภาพ และการสร้างภาพสีผสมเท็จ พร้อมทั้งพบความสัมพันธ์ระหว่างความเข้มข้นของตะกอนแขวนลอยบริเวณปากแม่น้ำเจ้าพระยา และค่าการสะท้อนแสงจากดาวเทียม มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ 0.95 ซึ่งมีนัยสำคัญ

จากการศึกษาตะกอนแขวนลอยโดยอาศัยข้อมูลดาวเทียม ที่ผ่านมาในอดีตเห็นได้ว่า เราสามารถใช้ข้อมูลดาวเทียม เพื่อศึกษาตะกอนแขวนลอยในบริเวณผิวน้ำได้ดี ซึ่งดูได้จากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่ได้จากปริมาณตะกอนแขวนลอยกับการสะท้อนแสงจากข้อมูลดาวเทียมที่มีค่าค่อนข้างสูง โดยช่วงความยาวคลื่นที่สามารถแสดงลักษณะตะกอนแขวนที่ค่อนข้างชัดเจน อยู่ในช่วงความยาวคลื่น ประมาณ 0.6 – 0.7 ไมครอน การใช้ข้อมูลดาวเทียมเพื่อศึกษาตะกอนแขวนลอยจึงมีประโยชน์เป็นอย่างยิ่งคือ นอกจากข้อมูลดาวเทียมสามารถแสดงถึงตะกอนแขวนลอยที่บอกให้ทราบถึงการกระจายแล้วยังได้พื้นที่ศึกษาที่กว้าง และช่วงเวลาที่แตกต่างกันอีกด้วย

2.9 การศึกษาการเปลี่ยนแปลงแนวชายฝั่งทะเลโดยใช้ดาวเทียม Landsat ในอดีต

Ly (1993) ได้ใช้ข้อมูลดาวเทียม Landsat TM ศึกษาการเปลี่ยนแปลงแนวชายฝั่งทะเล บริเวณจังหวัดระยอง โดยใช้ข้อมูลดาวเทียมในปี 1987 1990 และ 1992 จำนวน 3 ภาพมาทำการเปรียบเทียบกัน โดยทำการวิเคราะห์ข้อมูลดาวเทียมทั้งในเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ พบว่า

ชายฝั่งทะเลในบริเวณทางด้านตะวันตกของท่าเทียบเรือมาตาฟูด และปากแม่น้ำระยอง มีการออกของชายฝั่งทะเลมากที่สุด

El-Raey et al (1999) ได้ใช้ข้อมูลดาวเทียม Landsat MSS และข้อมูลความลึกน้ำทะเล ศึกษาการรอกและการกัดเซาะชายหาด บริเวณ Damietta-Port Said ประเทศอียิปต์ โดยใช้ข้อมูลดาวเทียมช่วงปี 1987 ถึง 1990 จำนวน 3 ภาพ คือ ปี 1987 1983 และ 1990 มาทำการเปรียบเทียบกัน พบว่าสามารถหารูปแบบการรอกและการกัดเซาะของชายฝั่งทะเล คำนวณพื้นที่ชายฝั่งทะเลที่เปลี่ยนแปลงไป และหาแนวโน้มการรอกและการกัดเซาะของชายฝั่งทะเลในบริเวณดังกล่าวได้

دنوپل ตันนโยภาส, จักรกริส กสิสุวรรณ และ เซาว์ ยงเฉลิมชัย (2543) ได้ศึกษาการเปลี่ยนแปลงแนวชายฝั่งทะเลตั้งแต่แหลมโพ จังหวัดปัตตานี จนถึงปากน้ำตากใบ จังหวัดนราธิวาส ในช่วง 10 ปี โดยประยุกต์เทคนิคการรับรู้จากระยะไกลและระบบสารสนเทศเชิงภูมิศาสตร์ โดยใช้ข้อมูลดาวเทียม Landsat TM สองช่วงเวลาคือในปี พ.ศ. 2531 และ 2540-41 และแผนที่ภูมิประเทศ 1 : 50,000 พ.ศ. 2530 ผ่านขั้นตอนการประมวลผลภาพ ด้วยการผสมสี (1-5-4) การยัดภาพแบบยกกำลัง และการจำแนกข้อมูลแบบกำกับและไม่กำกับ การกรองภาพแบบความถี่ต่ำผ่าน และการเปลี่ยนข้อมูลเชิงภาพไปสู่ข้อมูลในเชิงทิศทาง แล้วนำข้อมูลดาวเทียมที่ถูกแปลงรูป มาไว้ในชั้นข้อมูลเพื่อวางประกบซ้อนทับกันและคำนวณพื้นที่ที่เปลี่ยนแปลง

จากเทคนิคดังกล่าว แผนที่ภูมิประเทศ กับข้อมูลดาวเทียม Landsat TM สองช่วงเวลา พบว่ามีการเปลี่ยนแปลงคิดเป็นพื้นที่ทั้งหมด 7.89 ตารางกิโลเมตร (ทับถม 5.02 และกัดเซาะ 2.87 ตารางกิโลเมตร) และ 4.64 ตารางกิโลเมตร (ทับถม 2.82 และกัดเซาะ 1.82 ตารางกิโลเมตร)

จากการศึกษาการเปลี่ยนแปลงแนวชายฝั่งทะเล โดยใช้ข้อมูลดาวเทียมที่ผ่านมาในอดีต เห็นได้ว่า ข้อมูลดาวเทียมนั้นเป็นเครื่องมือที่ใช้ศึกษาการเปลี่ยนแปลงแนวชายฝั่งทะเลที่มีประสิทธิภาพชนิดหนึ่ง โดยสามารถทำการวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงได้ทั้งในเชิงคุณภาพ ซึ่งหมายถึงรูปแบบของการเปลี่ยนแปลงแนวชายฝั่งทะเล และในเชิงปริมาณคือสามารถคำนวณพื้นที่ชายฝั่งทะเลที่เกิดการเปลี่ยนแปลงได้ นอกจากนั้นการใช้ข้อมูลดาวเทียมในการศึกษาการเปลี่ยนแปลงของแนวชายฝั่งทะเล ทำให้เราสามารถได้ข้อมูลลักษณะชายฝั่งทะเลในหลายช่วงเวลาต่อเนื่องกัน และได้พื้นที่ชายฝั่งทะเลที่กว้างในเวลาเดียวกัน